Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 214 (2216) ♦ Четвер, 18 листопада 1999 року ♦ Ціна договірна

18 листопада

✔ 1240 р., листопад. Облога і розорення Києва військами хана Батия.
✔ 1784 р. Засновано Львівський університет.
✔ 1900 р. У Києві народився один із творців атомної бомби Юрій Кістяківський.
✔ 1935 р. У Варшаві розпочався судовий процес над членами ОУН.
✔ 1961 р. Засновано Державну премію України імені Тараса Шевченка.

Гельсінкі сприяють зміцненню зв'язків з Європою

Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом Фінляндії в Україні Мартті Ісоаро.

Під час бесіди йшлося про підготовку візиту до Фінляндії делегації українського парламенту на чолі з Головою Верховної Ради Олександром Ткаченком. Візит має відбутися наприкінці листопада. У Гельсінкі плановано обговорити підготовку до ратифікації договорів щодо економічного співробітництва двох країн, а також перспективи співпраці на вісі «північ—південь». Олександр Ткаченко подякував за роботу доповідачів від ЄС (у цьому півріччі Фінляндія головує в союзі).

Спадщину Президент отримає сам від себе

Під час зустрічі в парламенті Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко привітав Леоніда Кучму з переобранням на пост глави держави

На черговій прес-конференції Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко одразу застеріг, що не хотів би повертатися до негативних сторін минулих президентських виборів і волів би назвати позитивні уроки. Хоча, як з'ясувалося, оцінки того чи іншого явища неоднозначні й дуже важко провести межу за принципом «позитив—негатив».

Скажімо, Олександр Миколайович назвав кілька областей, де за Леоніда Кучму проголосувало в межах 90 відсотків виборців. Повертаючись до радянської історії, такий результат тодішніх виборів ми оцінюємо негативно, мовляв, не могло бути такої одностайності виборців. А як оцінити нинішній феномен?

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (ДІНАУ).

Парламентська хроніка

Історія розсудить

Ранкове та денне засідання 17 листопада

Понад годину ранкового засідання було відведено на виголошення заяв представників парламентських фракцій. Першим виступив Петро Симоненко (фракція КПУ). Він, зокрема, наголосив: корумпований владі вдалося виграти вибори лише завдяки масованому застосуванню брудних технологій — шантажу, залякуванню, фальсифікаціям. Фракція КПУ проаналізує порушення з боку владних структур і подасть відповідний позов до Верховного Суду України. Адже, застеріг П. Симоненко, Україна — в смертельній небезпеці. Компартія разом зі своїми союзниками розробляє заходи для порятунку держави і народу. А хто справжній патріот, розсудить народ, розсудить історія.

Геннадій Удовенко від імені Руху закликав до консолідації демократичних сил навколо Президента, який здобув перемогу, на створення на цій основі парламентської більшості. Він запропонував будувати цивілізоване суспільство, орієнтуючися на західні демократії.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Офіційно

Європа. Безпека. Стабільність

Сьогодні у Стамбулі розпочинається чергова зустріч глав держав та урядів країн—учасниць Організації з безпеки та співробітництва у Європі. Передбачено розглянути підсумки роботи, визначити пріоритети й наступні орієнтири для цієї організації. Делегати також проаналізують зусилля ОБСЄ щодо врегулювання існуючих конфліктів та постконфліктної відбудови. По закінченні саміту плановано підписання Хартії європейської безпеки, Політичної декларації, адаптованого до сучасних умов Договору про звичайні збройні сили у Європі та ухвалення оновленого Віденського документа про заходи щодо зміцнення довіри й безпеки в регіоні ОБСЄ. Делегація України, яку очолює Президент Леонід Кучма, має намір запропонувати відкрити у Києві центр ОБСЄ з етнічних питань.

Врожай

Ще орати й орати. До січня

Згідно із даними МінАПК, піднято на зяб 7,9 млн. гектарів — 68 відсотків від запланованого. Попри несприятливі прогнози Гідрометцентру, повідомили в Головному управлінні землеробства міністерства, підготовка грунту до весняної сівби триватиме. Так, торік трактори виходили в поле до середини грудня, а в деяких регіонах навіть у січні.

У номер

Зима диктує погоду

Сьогодні на всій території країни очікується сніг і дощ, подекуди — сильні опади, ожеледь, налипання мокрого снігу, тумани. На Лівобережній Україні — хуртовини, пориви вітру 15—20 метрів за секунду. При цьому температура поступово підвищиться до 0—7, у Криму — до 8—14 градусів тепла. Такі погодні умови зберігатимуться до кінця місяця, повідомляє Гідрометцентр України.

День народження — з «Голосом України»

Хоч я 18 років пропрацювала листоношею, пройшовши увесь Токмак уздовж і впоперек, але ніколи не одержувала жодних дарунків від редакцій газет. Аж донині.

Мені й досі не віриться, що чудовий кавовий сервіз — заохочувальний приз «Голосу України» — підоспів саме на день мого народження. Велике спасибі тобі, «Голосе України», за приз-подарунок. Ми з сестрою із задоволенням пили з нього каву, гомоніли про життя-буття. Яке воно, ви добре знаєте...

Одержую 63 гривні пенсії. Разом із 3 гривнями 86 копійками, що доплачують мені за 20 років донорства. Це все, на що можу розраховувати. Але, незважаючи на скруту, «Голос України» передплачувала й робитиму це надалі. Ось тільки одержу пенсію й одразу піду на пошту. Вихід кожного свіжого номера — справжнє свято для мене. Повірте, не засну, доки не перечитаю всієї газети.

Уклін усьому колективу.

Ваша постійна читачка Євгенія КУЗЬМЕНКО.

Токмак Запорізької області.

P.S.

○ Київського міського голову О. Омельченка обрано президентом Асоціації міст України.

○ Засновано премію Кабінету Міністрів для молоді, яка відзначилася в суспільному житті країни.

○ У Севастополі відкрито нове відділення телефонного зв'язку.

○ У Туреччині українські рятувальники витягли з-під завалів тіла 9 осіб і врятували одного пораненого.

У номер

✔ Вашингтон

Зав'яжіть вузлик на майбутнє

Уряд Сполучених Штатів поділяє оцінку президентських виборів в Україні, яка пролунала у заяві Офісу демократичних ініціатив та прав людини ОБСЄ і схвалену ПАРЄ. Як заявив речник Державного департаменту США Джеймс П. Рубін, штати «закликають владу в Україні звернути увагу на проблеми, вказані в заяві, на майбутніх виборах».

Водночас США «надалі готові допомагати переходу України до демократії та ринкової економіки».

Представники ОБСЄ та ПАРЄ відзначили під час виборів порушення виборчого законодавства України та її зобов'язань перед ОБСЄ. Зокрема, наголошували на нерівних можливостях для кандидатів у ЗМІ, а також «скоординовану і неправомірну» участь урядових чиновників в обох турах кампанії на боці діючого Президента.

✔ Київ

Ідемо назустріч Росії. І чекаємо того ж від неї

Учора заступник Голови Верховної Ради Віктор Медведчук прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла Російської Федерації в Україні Івана Абоїмова.

Іван Абоїмов уже не вперше зустрічається з керівництвом Верховної Ради. Віктор Медведчук вважає: це свідчить про те, що Росія продовжує курс на тісне співробітництво з Україною, зокрема з її вищим законодавчим органом. Віктор Медведчук упевнений, що і наші президентські вибори, і майбутні парламентські та президентські вибори в Росії не вплинуть негативно на українсько-російські відносини.

«Верховна Рада за три сесії ратифікувала 11 україно-російських угод, і це незважаючи на відсутність парламентської більшості. Думаю, що так триватиме й надалі. Україна чекає такого самого ставлення й з боку Росії», — наголосив В. Медведчук. Надзвичайний і Повноважний Посол погодився з точкою зору Віктора Медведчука: «Між нашими країнами триває процес формування нормативної бази, кожна з ратифікованих угод не по суті основоположне значення». Посол зазначив, що Росія також зацікавлена у налагоджуванні найкращих відносин з Україною.

Яблунева партія

У листопаді Міністерство юстиції України зареєструвало нову політичну партію — «Яблуко». Її очолює народний депутат, журналіст Віктор Чайка, його перший заступник — народний депутат Михайло Бродський.

Мета партії, за словами В. Чайки, — «зробити Україну сильною і багатою країною приватних власників, а не нічийним пустельним «безгоспом», остаточно знищеним і розграбованим цинічним чиновництвом». Партія змагатиметься за право кожного стати багатим, і не лише в плані матеріальної власності, а й інтелектуальної.

✔ Львів

Культпохід у владу

Глава Львівської облдміністрації Степан Сенчук рекомендуватиме Президентові України на посади у владних структурах у Києві львів'ян, які мають відповідну підготовку і навички, повідомляє «Інтерфакс-Україна». Бесіда з главою держави на цю тему, як стверджує С. Сенчук, відбулася ще після першого туру, і Л. Кучма позитивно сприйняв ідею просування в уряд представників області.

Глава облдміністрації відмовився називати конкретні імена, однак повідомив, що сам не має наміру міняти Львів на Київ.

На президентських виборах кандидатуру Л. Кучми на Львівщині підтримали 91,55% виборців. Водночас голова Львівської обласної організації Комітету виборців України Роман Кошевий заявив, що «адміністрація дуже серйозно втрутилася у вибори».

✔ Фотофакт

Пам'ятний знак воїнам-інтернаціоналістам встановлено у місті Рубіжне на Луганщині.

Фото Вадима ЛІСНОГО (ДІНАУ).

Спадщину Президент отримає сам від себе

(Початок на 1-й стор.).

Можливо, відповідь слід шукати в баченні глави парламенту ходу попереднього підрахунку голосів у першу ніч після голосування: «Вже десь ... до першої години ночі ми приблизно визначилися... з обранням Президента, тому що був заданий параметр, який витримано до ранку. ... Спочатку говорили цифри, а потім під ці цифри підганяли вже фактаж по бюлетенях. ... І якщо вже з'являлися цифри — 102 відсотки, то це, мабуть, уже були не жарти, а перебір, яким не скрізь могли керувати...».

Двозначних оцінок заслуговує і той факт, що у виборах взяло участь понад 70 відсотків виборців. Прояв демократизації суспільства! Разом з тим Олександр Ткаченко нагадав, що до цього визнання у нас ще далеко, «якщо солдатів ведуть голосувати строєм,.. якщо на заводах людей змушують... чи студентам кажуть, за кого голосувати...».

Серед позитивних моментів минулих президентських перегонів глава парламенту назвав ближче знайомство кандидатів у Президенти зі справжнім життям народу завдяки численним зустрічам у різних регіонах, натомість за чотири місяці «накритикуватися одне одного» і нині переходити до конструктивної співпраці. За словами керівника парламенту, позитив має бути в тому, що наслідки господарювання перших п'яти років Президент отримав у спадщину від самого себе.

Що далі? Від закликів — до конституційних норм

— Я гадаю, — сказав Олександр Ткаченко, — що Президент, оцінюючи пройдене, зверне особливу увагу на те, що протистояння між гілками влади не принесли успіху ні першому Президентові, ні нинішньому главі держави за попередні п»ять років його правління. Тому питання співпраці має бути переосмислене абсолютно: від простих закликів слід переходити до конституційних норм, від звинувачення найвищого законодавчого органу — до дієвої співпраці. Президент як гарант Конституції у другому п'ятирічні президентства мусить стати на позиції законності, «вчитавшись у кожну з 161 статті Конституції». — Я маю на увазі, — зазначив Олександр Ткаченко, — що керівництву держави і його оточенню слід відкинути особисті амбіції й співпрацювати, що приносило б користь українському народові. Як було сказано, людям набридло слухати взаємні звинувачення гілок влади.

Саме тут, як зауважувалося, є величезний резерв для зміни ситуації в суспільстві. Інакше, мовляв, звинувачення залишаться звинуваченнями, а дані під час балотування обіцянки — лише обіцянками.

Щодо завдань власне Верховної Ради, то її керівник зауважив, що минулі президентські вибори змусили подивитися на багато питань іншими очима. Це зобов'язує законодавчо переглянути питання, пов'язані з органами самоврядування, змінами і поправками до Конституції тощо.

Керівник парламенту, відповідаючи на запитання журналістів, зауважив, що принцип формування команди виконавчої влади і на рівні уряду, і на рівні регіонів досі був «дуже простий і примітивний». «Ми відчули це, коли змінювали керівників, незважаючи на їхню підготовку, на провини чи заслуги». І коли ми хочемо справді стабільно розвивати економіку, принцип добору і розстановки кадрів, як було сказано, слід абсолютно змінити. Але для формування і більшості в парламенті, і коаліційного уряду, то тут, зауважив Олександр Ткаченко,

Однієї джентльменської угоди мало

Якщо такої угоди буде досягнуто, то все одно потрібні зміни до Конституції України, які давали б гарантії створення коаліційного уряду парламентською більшістю, а також право відповідних звільнень урядовців, затвердження урядової програми.

Виходячи з цього, Голова Верховної Ради виступає за створення не ситуативної парламентської більшості, не тієї, «яку хочуть зробити кишеньковою і якою керувала б адміністрація Президента», а саме «узаконеної» конституційно.

Він досить скептично оцінив шанси створення правоцентристської більшості у ВР: «Я не бачу у правоцентристському крилі справді більшості, яка може претендувати на позитив для розвитку економіки держави. Там просто люди, які насамперед бачать себе, свої особисті інтереси, ... їм сьогодні потрібно повернути з дивідендами понесені на передвиборну кампанію затрати». Стабільнішою і об'єктивнішою керівник парламенту вважає лівоцентристську більшість, над створенням якої, за його словами, триває робота. На сьогодні до неї, за його підрахунками, може влитися близько 210 народних депутатів.

Не переймається Олександр Ткаченко і потугами політичних опонентів переобрати керівництво Верховної Ради. Він вважає, що остаточне слово не за пропрезидентськими силами, а за більшістю народних депутатів і фракцій, які добре пам'ятають, як склалися вибори керівників парламенту на початку роботи ВР нинішнього скликання, і розуміють, у що перевибори можуть вилитися сьогодні.

Анатолій ДЕНЬ.

Історія розсудить

Парламентська хроніка 17 листопада

(Початок на 1-й стор.).

Це було лейтмотивом виступу і Катерини Ващук (група «Відродження регіонів»). Додавши, що треба припинити протистояння між фракціями, вона запропонувала відмовитися від практики утворення депутатських комісій для розслідування надзвичайних подій і ситуацій. А представник фракції НДП Олександр Бандурка вніс пропозицію відмовитися від обговорення другорядних, на його думку, питань, зосередившись на підтримці політики, що її проводить Президент.

Слава Стецько (КУН) зажадала заборони КПУ і водночас визнання вояків УПА воюючою стороною. Представник молодіжного крила Руху В'ячеслав Кириленко закликав засудити дії Росії на Північному Кавказі, кваліфікувавши їх як агресію та геноцид проти чеченського народу.

Не уникнув категоричних тверджень також представник СДПУ(о) Леонід Кравчук. Він заявив, що соціал-демократи в усьому підтримуватимуть Л. Кучму. Не згодні з його курсом мають право стати в опозицію. А ситуацію, яка нині є у парламенті, Л. Кравчук назвав «болотом», якому треба покласти край.

Олександр Єльяшкевич («Громада») зачитав попередні висновки місії іноземних спостерігачів, які відслідковували хід президентських виборів в Україні. Вони зафіксували численні випадки шантажу, адміністративного тиску і залякувань з боку працівників ЗМІ, найперше електронних, державних установ і навіть правоохоронних органів. Висновок зарубіжних спостерігачів: в Україні відбувся політичний фарс.

За рахунок чого досягали перемоги, показав Олександр Мороз, зачитавши заяву до Верховної Ради колишнього народного депутата Костянтина Ляшенка, на якого владні структури у період передвиборної і виборчої кампанії обрушили цілеспрямовані репресивні заходи, змушуючи його відмовитися від підтримки О. Мороза. Водночас обіцяючи, що в разі переорієнтації його на підтримку Л. Кучми все буде гаразд.

Потому сесія розглянула проекти законів про внесення змін до статті 53 Закону «Про пенсійне забезпечення» (стосовно пенсій працівникам льотного складу) та про внесення змін до Закону «Про наукову і науково-технічну діяльність». Після короткого обговорення обидва проекти прийнято: перший — у цілому, другий — у першому читанні.

Після перерви обговорено інформацію Генпрокуратури про хід розслідування обставин, пов'язаних з побиттям народного депутата В. Харі. З півторахвилинної доповіді мало що вдалося з'ясувати. Єдиний позитивний висновок, який містився у доповіді заступника Генпрокурора Сергія Винокурова, — «є шанс розкрити цей злочин». У прийнятій постанові передбачено повернутися до цього питання в грудні.

Потім С. Винокуров доповів про заходи, вжиті за заявою народного депутата Леоніда Стрижка з приводу його незаконного затримання. Як з'ясувалося, факт незаконного затримання мав місце. До працівників міліції, винних у цьому, буде застосовано відповідні засоби впливу. Однак для порушення проти них кримінальної справи достатніх підстав Генпрокуратура не вбачає.

Сесія прийняла постанову, де сказано, що Генпрокуратура не дала належної оцінки фактові затримання Л. Стрижка, завдання йому моральної шкоди та порушення його конституційних прав. До цього питання сесія також має намір повернутися в грудні.

Підвищену увагу виявлено до проекту закону про компенсацію громадянам втрат частини доходів у зв'язку з порушенням термінів їх виплати. Ця проблема зачіпає життєві інтереси абсолютної більшості працюючих. Однак у законі недостатньо чітко виписано механізм відповідальності за невчасну виплату компенсацій. Проект прийнято в першому читанні.

Розглянуто також ряд інших питань.

Іван ДМИТРЕНКО.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Німці, перегляньте свою пропозицію!

Запропонована сума не повинна бути остаточною

Ми терплячі, але не другосортні

З великим сподіванням їхала українська делегація на початку жовтня до Вашингтона на переговори з приводу справедливих компенсаційних виплат жертвам націонал-соціалізму. Адже німецька сторона мала назвати загальну суму коштів, яку погоджуються сплатити промислові підприємства зі свого фонду і яку суму передбачає федеральний фонд — для тих, хто примусово працював в інших галузях. Мали почути і загальну чисельність осіб, яким належить надати ці виплати.

Делегації України й інших країн Східної Європи сподівалися почути загальну суму коштів і чисельність осіб, якщо вже й не такі, на які розраховували, то хоча б приблизні. Однак те, що почули представники східно-європейських країн, різних груп постраждалих та їх адвокати викликало в них не лише здивування, а й обурення.

Так, замість очікуваних 15—20 мільярдів німецьких марок для сплати компенсацій жертвам нацистських переслідувань було запропоновано виділити всього 6 мільярдів. Ні слова не було сказано про федеральний фонд. Єдиний фонд — промисловий і урядовий — має надати кошти для виплат тільки колишнім в'язням концтаборів і гетто та примусовим працівникам промисловості. Отже, німці повністю відмовилися від своєї позиції, викладеної в заяві, зробленій урядом Німеччини на попередньому раунді переговорного процесу. Головне в ній — обіцянка канцлера ФРН Герхарда Шрьодера створити федеральний фонд для виплат тим, хто перебував на примусових роботах у сільському господарстві, державному секторі, сфері обслуговування.

Це офіційна й остаточна пропозиція німецької сторони, чи вона може змінюватися? Як сприйняла запропоноване німцями українська делегація і яку позицію займатиме далі?

На ці запитання редакція попросила відповісти **голову правління Українського національного фонду «Взаєморозуміння і примирення» Ігоря ЛУШНИКОВА.**

— Наша делегація, як і всі інші, також була здивована і обурена. Ми одностайно засудили пропозицію німців і оцінили як неприйнятну. Наше враження висловив на загальному пленарному засіданні цього раунду переговорів Посол України в США Антон Бутейко. Він дав чітко зрозуміти присутнім, що питання компенсації примусовим робітникам сільськогосподарського сектора третього райху є дуже важливим для нас, оскільки половина таких працівників була депортована саме з України.

Наша делегація разом з усіма іншими одностайно заявила про свою незгоду з такою мізерною сумою виплат і про те, що ми не гарантуємо відкликання судових позовів своїх колишніх працівників сільськогосподарського й інших секторів. Ми вважаємо також неприпустимим нехтування статистичними даними стосовно живих жертв нацизму різних категорій, з якими німецька сторона погодилася на спеціальних експертних засіданнях на початку цього року.

— Фонд «Взаєморозуміння і примирення» має намір домогтися перегляду німецькою стороною своїх пропозицій. Яким чином?

— Так, після повернення до Києва ми підготували листи за підписом голови міжвідомчої комісії з проблем «нацистського золота» і компенсаційних виплат віце-прем'єр-міністра України Володимира Семиноженка до заступника державного секретаря США Стюарта Айзенштата, а також уповноваженому канцлера ФРН з питань компенсацій Отто Ламбсдорфу. У листі виклали нашу офіційну урядову позицію стосовно категорій жертв рабської примусової праці націонал-соціалізму та сум компенсаційних виплат.

Наголошу, що запропонована пропозиція німецької сторони не є ще офіційною, бо не підписано остаточного узгоджувального документа.

Звернення

народних депутатів України до депутатів бундестагу ФРН

Кілька днів тому група народних депутатів України звернулася до бундестагу Німеччини. У ньому, зокрема, йдеться:

... Жорстоким і безжальним випробуванням для українського народу була друга світова війна. Її болючі рани, гіркий відгомін триває до сьогоднішнього дня.

В Україні ще живі понад 600 тисяч колишніх жертв нацизму. Свого часу юних і здорових їх цинічно було кинуто в жерло страшної війни. Сповна заплативши за чужі прорахунки, провівши в рабстві найкращі роки свого життя, вони все-таки чекають хоч і запізніле, але справедливе відшкодування за завдані їм непоправні збитки. На жаль, гідного людського розуміння та достойної матеріальної компенсації з боку колишніх своїх визискувачів вони не знаходять і до цього часу. Запропоновані німецькою стороною мізерні суми «відступного» лише ображають їхні почуття. Погодитися на них не дозволяє ні пам'ять, ні священні обов'язки справедливості.

Історію не переписують, але виправити допущені в ній помилки — у наших можливостях.

Звертаючись до вас із закликом сприяння торжеству історичної правди, ми звертаємося до совісті передової європейської нації, що, безумовно, хоче бачити грядуще тисячоліття епохальним часом високої християнської моралі. Позбутися перед тим незавидного тягаря несправедливості — справа честі.

Будьмо разом у боротьбі зі злим минулим і в благих надіях на добре майбутнє!

Звернення підписали народні депутати України В. Семиноженко, Д. Табачник, І. Шаров, О. Задорожній, Р. Безсмертний, Г. Удовенко, Л. Кравчук, В. Хмельницький та інші.

Аналогічне звернення-прохання надіслала Федерація професійних спілок України Об'єднанню профспілок Німеччини.

«Краще відкличте документи назад»,

радить Укрін'юркологія тим, хто повірив самозваним фондам-посередникам

Шановна редакція газети «Голос України»!

Ми відгукнулися на оголошення, що було опубліковано в газеті «Факты» від 22.05.99 р. про 3-мільярдний фонд у Канаді, з якого нібито будуть сплачувати остарбайтерам компенсацію за невільницьку працю в Німеччині. Повіривши цьому оголошенню, кілька осіб з Умані поспішили надіслати заяви на вказану адресу. Повідомили всі відомості про себе. Тепер, прочитавши статтю у вашій газеті «Не вірте їм, остарбайтери», зрозуміли, що нас вкотре надурили і дуже хвилюємося, що аферисти скористаються отриманими даними і компенсацію, яка належить нам, бідним невільникам, заберуть собі.

Дуже просимо редакцію з'ясувати це і повідомити через газету, що нам робити, аби не допустити такої наруги над нами.

Група колишніх остарбайтерів.

Умань

Черкаської області.

За роз'ясненням ми звернулися до Української іноземної юридичної колегії (Укрін'юркологія). Ця організація була створена ще в 1937 році. Донедавна була державною. Останні роки — це громадське професійне об'єднання. Займається воно якраз питаннями захисту майнових прав українських громадян і організацій за кордоном. Водночас при звертанні розв'язують також цивільно-правові відносини іноземців, що перебувають в Україні.

Президент колегії Данило Курдельчук, член спостережної ради фонду «Взаєморозуміння і примирення», бере участь у складі української делегації на переговорах щодо справедливих компенсацій колишнім жертвам націонал-соціалістських переслідувань. Укрін'юрколегія є юридичним радником фонду. Отже, слово Данилу Марковичу.

— Хочу одразу порадити всім, хто сподівається якнайшвидше отримати належну компенсацію за рабську працю в роки війни. Ви не повинні звертатися за допомогою до будь-яких посередників у Канаді, США, в інших країнах Європи. Останнім часом вони з'являються то там, то там. А тим паче до фонду, оголошення якого було вміщено в газеті «Факты» й інших виданнях України. Чому?

По-перше. Хоча б тому, що самі ці фонди у своїх анкетах застерігають адресатів, що вони не гарантують одержання компенсацій і не несуть жодної відповідальності за наслідки своєї діяльності. Якщо вони й посприяють комусь в одержанні якоїсь компенсації (це може бути від окремого підприємства, фірми тощо), то від суми компенсації візьмуть собі 30 відсотків як платню за послугу.

Скажіть, кому з наших громадян це вигідно?

По-друге. Ми домовилися з німцями, поки що усно, а сподіваюся, закріпимо це якимось документом, що вони жодним фондам, окрім Українського національного фонду «Взаєморозуміння і примирення», не виділятимуть кошти для колишніх примусових працівників з України.

— Тоді, як бути тим, хто повірив і вже надіслав документи до якогось самозваного фонду? Про це, зокрема, йдеться в наведеному листі з Умані й інших листах до редакції та фонду «Взаєморозуміння і примирення».

— Відкликати свої документи назад. Тобто написати негайно листа з вимогою повернути надіслане.

У мене є цілковита певність в успішному розв'язанні проблеми виплати справедливих компенсацій шляхом переговорного процесу. Гадаю, названа вже німецькою стороною сума 6 мільярдів марок буде переглянута. Принаймні колишні українські остарбайтери, в'язні концтаборів повинні отримати значно більші суми компенсацій, ніж ті, які можуть бути під час розподілу між країнами названої суми.

Ніхто в нашій державі, і зокрема Укрін'юркологія, не погодиться з цим і всі ми докладемо зусиль для перегляду пропозицій німецької сторони. Ми, можливо, пропонуватимемо навіть піти на двосторонні домовленості Україна—ФРН. Ми маємо на це підстави.

Ми також домагатимемося, щоб справедливу компенсацію отримали й ті, хто працював у сільському господарстві, ті, хто народився в неволі, або в дитячі роки перебував у ній. Звичайно, суми компенсаційних виплат будуть не однакові у тих, хто перебував у концтаборі, працював у промисловості й сільському господарстві. Але, переконаний, — останні також мають отримати відповідні кошти. Це принциповий момент нашої правової позиції.

Запитуєте — відповідаємо

Почекаймо ще трохи

Через не завжди об'єктивну й достовірну інформацію в деяких ЗМІ у багатьох громадян України, колишніх жертв нацизму, постають запитання, які вони адресують нашій редакції.

Так, зокрема, **М. Гуменюк з Хмельницької області запитує:**

— Поясніть, будь ласка, порядок отримання додаткових компенсацій (Треба розуміти справедливих. — **Ред.**).

На це та інші запитання ми попросили відповісти Український національний фонд «Взаєморозуміння і примирення».

— Якщо в обласному представництві фонду або у відділі соціального захисту населення за місцем проживання громадян оформлено заяву і подано всі необхідні документи (передусім — копія архівної довідки, в якій обов'язково вказано конкретне місце примусової роботи, як цього вимагає німецька сторона, копії паспорта, довідки про шлюб, про інвалідність), і якщо буде призначено виплату, то для її одержання з банку надходитимуть офіційні повідомлення кожному за місцем прописки.

— Чи потрібно поновлювати документи на очікувану виплату (А. Сергіюк з Івано-Франківської області).

— Фонд і його обласні представництва вже кілька місяців проводять підготовчу роботу для здійснення виплат. Для цього звіряються паспортні дані колишніх жертв нацизму, адже багато хто за цей час змінив місце проживання, поміняв паспорт. Крім того, під час здійснення першої виплати були трохи інші вимоги до архівного документа, який підтверджує факт націонал-соціалістських переслідувань. Тоді достатньо було лише інформації про факт примусового вивезення до Німеччини в роки війни. А нині, оскільки німецька сторона визначила різний підхід до поділу на категорії примусових працівників (промисловість третього райху, сільське господарство тощо), потрібне обов'язкове зазначення в архівній довідці конкретного місця роботи. Тому тим, у кого така коротка архівна довідка, необхідно звернутися до обласного архіву (куди нещодавно СБУ передала свої архіви) за детальною довідкою. Найчастіше цього виявляється достатньо. Але якщо в обласному архіві відсутня потрібна інформація, тоді можна звернутися до бургомістра того міста, де людина працювала — в багатьох випадках надходять позитивні відповіді. У крайньому разі, ми направляємо запити до Міжнародної служби розшуку Міжнародного Червоного Хреста (м. Арользен, ФРН).

— Чи виплачуватимуться компенсації нащадкам тих, хто помер після одержання першої виплати? (А. Белан з Дніпропетровської області, Т. Дисоконь з Черкаської області).

— Переговорний процес ще триває, але досягнуто попередніх домовленостей з німецькою стороною стосовно того, що право на зазначені виплати набуває чинності з моменту оголошення ініціативи про створення промислового фонду, тобто з 16 лютого 1999 року.

І запитання від редакції:

— Ваш фонд і обласні представництва ведуть активну підготовчу роботу до виплати справедливих компенсацій колишнім жертвам нацизму з упевненістю, що вони все-таки будуть призначені. Тобто наші читачі не повинні розуміти, що всі питання виплат розв'язано, і ви ніби чекаєте тільки надходження німецьких марок?

— Саме так. Ми ще раз наголошуємо — названа сума справедливих компенсацій має бути переглянута, уточнюватиметься низка інших принципових умов і положень. Але насправді грошей в Україні для виплати справедливих і повноцінних компенсацій ще немає і не визначено, коли вони надійдуть з Німеччини.

Про прийняте остаточне рішення на переговорах, виділення німецькою стороною коштів і остаточний порядок одержання компенсацій знатимуть усі обласні представництва фонду, буде повідомлено зацікавлених громадян по всіх каналах інформації і передусім у «Голосі України».

Сторінку підготував Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Хроніка. Факти. Події

✔ Скоп'є

Фальсифікація? 30 тисяч вважають — «так»

Майже тридцять тисяч осіб узяли участь у демонстрації протесту проти переможця на президентських виборах у Македонії Бориса Трайковськи. Учасники акції звинувачують представника правлячої Демократичної партії македонської національної єдності у фальсифікації підсумків голосування. За даними Центральної виборчої комісії, Трайковськи отримав трохи менш як шістсот тисяч голосів виборців, його суперник — кандидат від соціал-демократів Петковськи — трохи більше ніж півмільйона голосів.

✔ Вашингтон

Гроші віднайдуться

Сполучені Штати найближчим часом, судячи з усього, виплатять свою заборгованість по внесках у казну Організації Об'єднаних Націй. Як заявила держсекретар США Мадлен Олбрайт, на переговорах між адміністрацією Білого дому і представниками республіканської більшості в конгресі досягнуто прориву. Американський конгрес досі відкидав рішення про виплату боргу в казну ООН, посилаючись на прийнятий в 1997 році законопроект, що забороняє переказ коштів міжнародним організаціям, які підтримують право жінок на аборт. За несплату членських внесків США можуть позбавитися права голосу в організації.

✔ Берлін

За наказ «стріляти!» відповідатимуть

Два колишні члени Політбюро НДР вирішили відмовитися від апеляції і змиритися з трирічним тюремним ув'язненням за судовим вироком. Гюнтер Шабовськи і Гюнтер Кляйбер заявили, що беруть на себе колективну відповідальність за накази стріляти в людей під час спроби переходу кордону в Західну Німеччину.

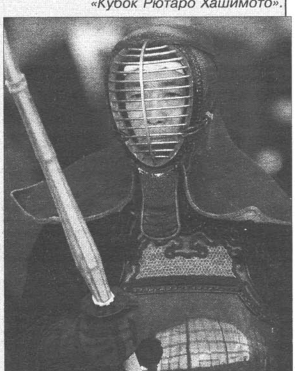
✔ Стамбул

Тяжкий фатум не відпускає

Практично не залишилося шансів знайти під уламками будівель живих людей після чергового руйнівного землетрусу в Туреччині. Проте попри холод і великий туман рятівники продовжують роботи з пошуку людей. За офіційними даними, кількість жертв землетрусу перевищила 450 осіб, понад три тисячі поранено. Європейський союз виділив Туреччині близько шести мільйонів марок для надання допомоги потерпілим від стихійного лиха.

✔ Фотофакт

У Москві з приватним візитом перебував головний радник прем'єр-міністра Японії із зовнішньополітичних питань і колишній прем'єр Рютаро Хашимото. Він узяв участь у показовому тренуванні на чемпіонаті Росії з кендо — японського фехтування на бамбукових мечах — і навіть провів кілька боїв з переможцями. Хашимото також узяв участь у церемонії нагородження. Екс-прем'єр вручив перехідний кубок «Мирне серце», який ось уже другий рік є призом у командній першості кендоїстів та більше відомий як «Кубок Рютаро Хашимото».

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.
Фото АП.

Саджаймо пальми, ходімо босі!

Післямова

Отже, вибори скінчилися, й ми, за традицією, маємо те, що маємо. Для зовнішньополітичних перспектив України результати вміло зрежисованого всенародного волевиявлення стали класичним набором новин: гарної та поганої. Гарна — нас не тягтимуть у нові союзи; погана — самі знаєте... Отож до Європи ми, швидше за все, також не підемо.

Хіба що станеться щось надзвичайне. Адже стосовно просування в Європу, то поки що була і є суцільна демагогія. Вперта зацикленість на отриманні якогось політичного сигналу від Європейського союзу про право України на приєднання до нього в далекому майбутньому й потяг до підписання якомога більшої кількості паперів — ось головні нинішні ознаки євроінтеграції по-українськи. Тепер на порядку денному цієї псевдоінтеграції стоїть підписання омріяної Києвом Спільної стратегії ЄС щодо України. Там спеціально для нас, як для особливо нетямущих, напишуть: так, ви матимете право вступити до ЄС в майбутньому, коли відповідатимете нашим критеріям. Як на здоровий глузд, то це саме собою, жодних кількісних обмежень для потенційних членів союз не запроваджував і робити це не збирається. Але декому треба написати окремо. Що ж, буває. Хоч у бажання Києва мати цей документ є логічне пояснення: «стратегія» згодиться насамперед для домашнього користування. Поза всілякими сумнівами, її видаватимуть і за «прорив» у відносинах України та ЄС, і за зовнішньополітичну перемогу, і за видатний здобуток Президента Кучми. Пафосу буде вдосталь. Але показником реального просування України в Європу може стати принаймні надання нам статусу асоційованого члена ЄС. Ось коли такий факт (не обіцянки з боку західних лідерів, не пустопорожні комсомольські заяви наших демагогів, а саме факт) матиме місце, тоді й можна буде говорити про реальні успіхи.

Щоправда, найближчим часом нашій зовнішньополітичній владі може бути й не до ЄС. Є всі підстави вважати, що насамперед перед українською дипломатією буде поставлено інше завдання: відмити міжнародний імідж Леоніда Кучми. Те, що справді пишуть і говорять у світі про Кучму та іже з ним, ви, шановні читачі, ніколи не почуєте по українському телебаченню чи радіо — так, як не почули, наприклад, повних і надзвичайно критичних висновків міжнародних спостерігачів про хід наших виборів. А пишуть дуже неприємні речі, і роблять це найвпливовіші ЗМІ найвпливовіших держав. Корупція, панування навколопрезидентських олігархічних кланів, придушення демократичних свобод громадян — ось які «заслуги» Кучми формують його міжнародний імідж. Тому тепер українським дипломатам належить гарно попрацювати. Щоб одного чудового дня не сталося так, що Президенту Кучмі надішлють запрошення на якийсь саміт, а потім раптом відкличуть...

Але слід пам'ятати, що відмивання президентського іміджу є справою вельми делікатною. Існують певні нюанси, які в Києві, схоже, досі не зрозуміли. Річ у тім, що для демократичної держави нестримне славослів'я високопоставлених чиновників на адресу свого Президента є видовищем диким — чи чули ви, скажімо, щоб міністр закордонних справ Франції Юбер Ведрін запопадливо нахвалював Жака Ширака або держсекретар США Мадлен Олбрайт — Білла Клінтона? Звичайно ж, ні. Цим мусили займатися чиновники колишнього СРСР. Нині таке практикують, наприклад, представники Північної Кореї. Останнім часом активізувались і наші. Але в світі прекрасно знають істинний стан справ в Україні, отож той, хто за кордоном намагається видати чорне за біле, ризикує досягти зворотного ефекту: посіяти ще більшу недовіру до Президента Кучми. Та Бог з ним, з Кучмою — на жаль, потерпає авторитет держави загалом.

Хоча події останніх місяців довели, що і Кучму, і тих, хто його без упину нахвалює, міжнародний авторитет держави хвилює менше за все. Свідоме порушення зобов'язань України як члена ОБСЄ та Ради Європи, ігнорування міжнародної реакції на передвиборну вакханалію, повна відсутність гальм і беззастережна готовність пожертвувати демократією задля збереження влади — все це красномовно свідчить про сутність нашої влади. Оточення Кучми має таку ж потребу в Європі та демократії, як кріт у денному світлі. Їх цілком влаштовує нинішній стан речей. Яка Європа? Не варто тішитися ілюзіями: з нинішньою владою ми приречені жити не в європейській державі, а в азіатській чи африканській. Що ж, саджаймо пальми, ходімо босі, славмо Кучму!

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Ідилія перед боєм

Президент США Білл Клінтон прибув до Туреччини ще за кілька днів до сьогоднішнього саміту ОБСЄ. Він відвідав постраждалі від чергового землетрусу райони, на американський манер демонструючи людські й союзницькі якості. Якби не невидима присутність сотень загиблих і тисяч поранених унаслідок землетрусу людей, зафіксовану **АП** сцену можна було б назвати повною ідилією. Хоча, погодьтеся, спілкування американського президента з турецькою дитиною все одно зворушує.

А от саміт ОБСЄ, який відкриється сьогодні, жодних ідилій не обіцяє. Усі в очікуванні широко розрекламованого двобою Захід — Росія. Причина двобою — нинішня чеченська кампанія Москви. Біллу Клінтону та його однодумцям належить добре попрацювати, аби вмовити росіян наводити конституційний лад на Кавказі без багнета. Росія з показною впевненістю декларує, що не поступиться ні на йоту й сама вирішуватиме, як їй діяти в Чечні. Правда, Захід має вагомі важелі: кредити, реструктуризація боргів... Але найголовніший аргумент стосується обох противорців — це привид нової «холодної війни», який набуває дедалі виразніших рис.

Скаржитися нема на кого

У Латвії відбувся референдум щодо доцільності збереження поправок до пенсійного закону, які під тиском Кабінету Міністрів прийнято Сеймом. Офіційні дані буде опубліковано 22 листопада, але вже тепер можна зробити висновки.

Висновок головний: референдум буде визнано таким, що не відбувся. На виборчі дільниці прийшли близько 70% громадян від мінімально необхідної за законом кількості. І хоча, приміром, дев'ять осіб із кожних десяти голосуючих проголосували проти прийнятих поправок, їхні голоси нічого не змінять.

Суть поправок у тому, щоб зробити низку положень стосовно пенсіонерів і людей передпенсійного віку більш жорсткою. Зокрема, збільшено до 62 років вік виходу на пенсію і чоловіків, і жінок, обмежено розмір пенсії, яку можна отримувати, якщо людина ще й працює.

Зазвичай у гострих ситуаціях уряд і опозиція протилежні в оцінках результатів референдуму.

Лідер урядової фракції Народної партії у Сеймі Гундарс Берзіньш заявив, що референдум — велика поразка опозиції, а заклик голосувати проти посуворішання пенсійного законодавства — справжнісінький популізм, адже в соціальному бюджеті бракує коштів.

Маестро Раймонд Паулс, лідер опозиційної Нової партії, іронічно зазначив: «Очевидно, люди в Латвії живуть так добре, що скаржитися їм нема на що...».

Лідер об'єднання «За права людини в єдиній Латвії» Яніс Юрканс вважає, що причин зриву референдуму щонайменше три:

– Латвія — не демократична держава. Важко уявити європейську країну, в якій прем'єр активно закликав би до бойкоту референдуму, як це сталося в Латвії. Були спроби залякування людей: органи місцевого самоврядування та керівники деяких підприємств погрожували санкціями учасникам референдуму. Навіть люди, які мають право голосу, не вірять, що з допомогою демократичних процедур можна щось змінити в державі.

Прикметно, що відповідно до заклику бойкотувати референдум на дільницю не прийшли ні глава Кабінету Андріс Шкеле, ні голова Сейму націонал-радикал Яніс Страуме. Зате красувалися перед журналістами екс-прем'єр депутат Сейму Віліс Кріштопанс і президент держави Вайра Віке-Фрейберга. Вона порадила народові скористатися демократичним правом і висловити своє ставлення до поправок у законі про пенсії, але відмовилася повідомити, як сама голосувала.

Володимир СТРОЙ.

Чеченське питання буде головним на саміті ОБСЄ

Мелодія, яка лікує душу

Фінал запорізького молодіжного фестивалю естрадного мистецтва «Зорепад» відбувся у Гуляйполі

Точка зору

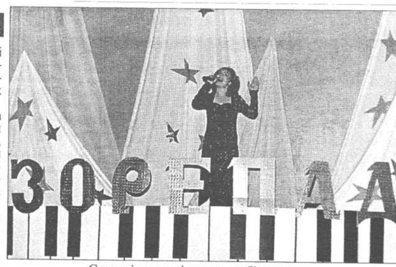
Сьогодні пісенні фестивалі, конкурси, різні імпрези відбуваються в Україні заледве не щотижня. Причому різного організаційного калібру. Від помпезного «Пісенного вернісажу» на сцені Палацу культури «Україна» до скромної, але гостинної і щирої сільської «Боромлі», що на Сумщині. Ось і цими днями завершився черговий конкурс молодих виконавців сучасної української пісні імені Володимира Івасюка. Правда, він чомусь перебрався з батьківщини композитора — Буковини на столичну сцену. А втім, якщо більшість сучасних виконавців воліє отримати київську прописку, то чому конкурсові маємо відмовляти в тому?

Одне слово, інколи складається враження, що попри фінансову скруту вся країна фестивалить. А вже про концерти — на стадіонах, міських майданах, у різних клубах — і казати нічого. Справді-бо, як нагадує нам Сестричка Віка, «моя Україна з горя почорніла, але ще співає...». Ось тільки становище, в якому опинилась українська пісня, справляє двояке враження. З одного боку, розширюються її жанрові горизонти, усталюється її присутність на підліткових дискотеках — і насамперед через пісні таких популярних у молодіжних аудиторіях виконавців, як Ірина Білик й Олександр Пономарьов, з'являються нові виконавці... Та з другого — надто багато сірості, безликості, а то й відвертої халтури маємо на нинішньому пісенному ринкові. А пісенна індустрія, отой шоу-бізнес, який повільно, але невідворотно пускає перші паростки, в основному орієнтується на чужу мову, на чужі мистецькі параметри, на чужі традиції. Причина зрозуміла: люди, які вкладають гроші в шоу-бізнес в Україні, як правило, російськомовні і зорієнтовані на російську культуру.

Своїх меценатів — за великим рахунком — українська пісня як не мала, так і не має. Не має вона і державного (насамперед — державного!) патронату — і це найбільше вражає. Йдеться навіть не про фінансову підтримку з боку державних структур. Адже розуміємо, що тут великих можливостей у нашої країни поки що, на жаль, нема. І найближчим часом не буде. Маю на увазі насамперед законодавчу підтримку, через податкову політику. Щоб банкіру чи власникові холдингу було вигідно — і престижно! — вкладати гроші в українську культуру, як це бачимо в західному світі. Тоді він, очевидно, скоріше фінансово підтримає вечір українського романсу, ніж конкурс жіночих бюстів у нічному клубі.

Комерціалізація мистецтва, його велика залежність від тугих гаманців ускладнила й інші проблеми, з якими раніше ми рідше, значно рідше, стикались. У нас з'явилися «народні» артисти без... репертуару, а «заслужені» — без... голосу. Адже ті люди, які фінансують різноманітні пісенні імпрези, а ще більшим чином — самі організатори, своїми грошима, своїм становищем так чи інакше впливають на розстановку призерів та лауреатів. Та й для «розкрутки» не завжди вибирають найталановитіших. Так і формується дутий імідж, за яким немає ні великого таланту, ні високого професіоналізму. Ні, я аж ніяк не хочу звинуватити всіх і вся у суцільній суб'єктивності. Скажімо, хіба можна сумніватися у таланті, у великих потенційних можливостях Руслани Лижечко чи Каті Бужинської, в справедливості їхніх творчих перемог? Звісно, що ні! Але, на жаль, ще чимало видаємо компліментарних епітетів — і насамперед на радіохвилях, на телеканалах — тим, хто далі звичного аматорства, примітивного наслідування чужих взірців не пішов.

Чи є підстави сподіватися, що українська пісня нарешті матиме як державну підтримку, так і тих людей, які вміють заробляти гроші? «Дуже сумніваюся, що ми це відчуємо найближчим часом, — почув од відомого поета-пісняра, автора багатьох популярних пісень С. Галябарди. — Ось і я тепер пишу менше, значно менше, ніж раніше. Не тому, що творча криза, а немає попиту на добротну поезію, з якої народжується мелодія. Прикро, але багато нинішніх композиторів і виконавців вважають, що найголовніше в пісні ритм. А вже кілька банальних рядків можна нанизати на нього, як кружальця цибулі на шампур, — і пісенний «шашлик» готовий. Можливо, і так. Але все те "творче" вариво почасти позбавлене навіть звичайного смаку — я вже не кажу про високі мистецькі критерії».

Справді, сучасні ритми здебільшого зливаються в суцільний потік посередності, який буквально заливає нас звідусіль, і насамперед — з телеекранів. У тому і полягає парадокс нинішньої ситуації, що начебто нам пропонують чимало і пісень, і виконавців, і кліпів, але вибрати щось непересічне, щось нескороминуще з того потоку доволі нелегко. Чи, може, у тому, що сучасну пісню в Україні пишуть в основному для підлітків, як слушно зауважив недавно відомий співак Фемій Мустафаєв. А вони, підлітки, передусім ловлять ритм, а до слів, на жаль, неохоче прислухаються.

...Пригадую, як на початку 70-х років усі наші ровесники, що приїжджали до Львова на студентські наукові конференції, неодмінно знали «Червону руту» і з великим задоволенням її співали. Та пісня-легенда лунала-линула тоді по всіх просторах тодішнього Союзу. Мало того, її співали в перекладах польською, іспанською, японською... Так, «Червона рута» була по-європейськи сучасною і привабливою піснею, вона була написана в ритмах того часу, але в ній виразно жила-озивалася українська душа, її несли світом могутні крила Івасюкового таланту.

Хто візьме на крило українську пісню на межі третього тисячоліття?

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Ми під'їхали до воріт Володимирського ринку ще вдосвіта. Першими!

Операція «Ринок»-4

Журналістське розслідування

Кабанчик для базарного «общака», або Як ми торгували

Ми під'їхали до воріт Володимирського ринку ще вдосвіта. Першими! Як кажуть: хто рано встає — тому Бог дає! Привезли кабана. Одразу заплатили 7 гривень за в'їзд на територію і охорону машини, пізніше за лабораторне обстеження — 7, за білий фартушок, нарукавники, гирі, місце — ще 31 гривню. Одне слово, процес схуднення гаманця пішов. Кругом-бігом, гривні хрустять, мов капуста. Ну все, здається, розрахувалися, однак...

Стіл нам дали на «пляжі», так продавці називають престижний торгівельний ряд, хоча на місці «під сонцем» ніяких зручностей: ні сісти, ні присісти.

А тим часом, на «пляж» почали звозити м'ясо. Ми, новачки необтесані, хвилюємося, коли ж нашого кабанчика повезуть, адже першими у черзі стоїмо. А вантажник знай собі курить і возить, палить і возить. І все чужі стегна-грудинки.

Та дочекалися й ми свого виходу на ринок. Один з нас одягає фартуха й готується до торгівлі. А за колодою вправно махає сокирою дядько, розрубуючи стегна рівними шматками.

— А коли наше м'ясо порубає? — запитуємо у сусідки з торгового ряду.

— У першу чергу перекупщикам, а потім таким, як ми, білим воронам, — прошепотіла на вухо. — Тут все, як то кажуть, по блату й за певну плату.

Дивимося, як сусіда улесливо розмовляє з м'ясником, просить, щоб гарно порубав. Той махнув головою, мовляв, зроблю, і відпанахав собі чималий шмат м'якуша. За послугу. У господаря аж щока засмикалася.

— А може, від лопатки взяли б? — ніяково мовив він до рубщика.

— Тоді розрахуєтеся грошима, — почув відповідь.

«От хто цар і Бог на «пляжі», — подумалося. — Цей не покине колоди, доки тягнуть руки. Або не виженуть з роботи за пияцтво. Або, що малоймовірно, за те, що частину стягнених з продавців за рубку м'яса грошей покладе не в загальну касу, яку тут називають «общаком», а собі в кишеню. Як зізнався один торговець, з «общака» годуються хазяї.

— А хіба окрім дирекції ринку тут ще хтось керує? — цікавимося.

— Ви або марсіяни, або дурниками прикидаєтесь. Звісно, директор теж підвладний. Утриматися на такому місці ох як непросто. Через це, певно, й «общак» створили, щоб задовольнити вимоги рекету. Один вантажник розповідав: трапляється, їх стільки наїжджає затоварюватися, що не вистачає грошей із каси на закупівлю продукції.

— Тобто спочатку у продавців забирають гроші, а потім за ті самі гривні купляють у них товар?

— Авжеж. Тому на цьому базарі порядок. Ніякі варяги тебе за сорочку не шарпають, вимагаючи грошей.

До речі, ми теж внесли свою лепту в «общак»: за перевезення кабанчика на тачці (відстань 20 метрів) відстібнули вантажнику шість гривень. За рубку м'яса — 13 гривень. А тільки в нашому ряду стояли того дня 18 продавців.

За 30 робочих днів (Володимирський працює без вихідних) тільки з м'ясних рядів в «общак» надходить кілька десятків тисяч гривень.

Але досить рахувати чужі гроші, потрібно торгувати.

— Купляємо м'ясо, сало, — закликає колега. — Підходимо, запитуємо, не соромимося. Жіночко, гляньте, який гарний шматок сала — купіть український снікерс, не пожалкуєте.

Бере, перевертає, оглядає з усіх боків, нюхає. Шматочок скуштувала і пішла далі.

По обіді клянемо куций виторг.

Та торгівля не йшла тільки у нас, недосвідчених. Наші сусіди вже збиралися додому, продавши кілька телячих туш. А ми до вечора ледве реалізували 50 кілограмів із 106. Вимушені були здати м'ясо-сало в холодильник, розлучившись при цьому з 20 гривнями.

Наступного дня знизили ціни до смішного і таки продали решту м'яса. Звівши дебет з кредитом, констатували, що проторгувалися.

Зате, мабуть, базарний «общак» був задоволений.

* * *

Мабуть, кожному мешканцеві столиці доводилося купувати м'ясо на державних, приватних або стихійних ринках. Дивлячись на продавців, мимоволі запитуєш: скільки вони заробляють? За зовнішнім спокоєм людей за прилавками мало хто здогадується, що цим суб'єктам "базарних" відносин доводиться миритися як з офіційною владою, так і з кримінальною. Як їм вдається? Це ми і вирішили дослідити на Володимирському ринку.

Звісно, насамперед нас цікавили м'ясні ряди, в яких ми, як зазначено вище, проторгувалися. Нам розповіли, що на продуктових ринках випадкових людей практично немає. Торгують тут роками «старожили», об'єднані за принципом сімейного чи бригадного підряду. Якщо перші везуть 3—4 рази на тиждень до чотирьох туш, то другі — від 15 і більше. В цій системі простежується спеціалізація: одні члени підряду шукають, другі — розробляють, треті — продають (переважно жінки). Прибуток у середньому 100—150 гривень з туші. Сьогодні, до речі вигідніше торгувати яловичиною, оскільки є попит, а отже, стабільний виторг.

Дядько Іван, скажімо, розпочав це діло вісім років тому. Вже долучив до нього двох дорослих синів. Третій поки що в козачках бігає.

Старий раніше торгував на різних ринках, але врешті-решт осів на Володимирському. Адміністративні збори доводиться платити чималі, зате немає проблем з рекетом та податківцями — адміністрація їх взяла на себе. І головне, що можна регулювати ціни за бажанням.

На інших столичних ринках типу Бессарабки, Лук'янівки, Петрівки, Дарниці, Юності тощо випадковим громадянам «ловити» нічого. Чужих і на крок не підпускають, аби ціни не збивати. Якщо комусь вдається прорватися, він грає за правилами «профі». За спробу продати товар дешевше його можуть жорстоко покарати. Приміром, облити м'ясо неприємною рідиною, або викинути товар за межі ринку та ще й по шиї надавати...

Цікаво, що міліція в такі моменти, зазвичай, відсутня. До того ж, окрім адміністративного збору брига «братки» по 5—10 гривень збирають за так звану «страховку» чи охорону. Тому селянинові спокійніше здавати худобу спекулянтові.

Варто сказати, що дядько Іван хоч і мешканець столичної області, але товар везе із Черкащини. Переважно з приватного сектора, бо державний на ладан дихає і там дорого беруть. Вагу визначає на око з точністю до п'яти кілограмів.

Заради інтересу ми передзвонили в найближчі райони Київщини і отетеріли. У Бориспільському районі жодне господарство не вирощує свиней, у Броварському — тільки відома Калита, а в Києво-Святошинському вирощують близько 300 свиней...

З торгового ряду передали Іван ІЛЛЯШ, Віталій КРАСНЮК, Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.

(Закінчення. Початок у №№211—213.)

Від редакції.

Сьогодні ми завершуємо публікацію матеріалів про ринки. Звісно, висвітлено не всі базарні проблеми, ми лише зробили спробу зазирнути, як мовиться, під прилавок.

Але з побаченого і почутого можна зробити певні висновки.

Перший. Ринки потрібні, бо вони — чи не єдиний засіб, що дає змогу мільйонам співгромадян зводити кінці з кінцями.

Другий. Мусимо, на жаль, констатувати, що офіційна влада, м'яко кажучи, мирно співіснує з кримінальним світом, ділячи сфери впливу і незаконні прибутки.

Третій. Контролювати ринки мають не хапуги від влади і тим паче не кримінальні «авторитети», а Його Величність Закон.

Сподіваємося, столична влада, керівники правоохоронних органів висловляться з приводу наших спостережень і висновків. Чекаємо і вашої, читачі, реакції на публікації.

У номер

✔ Рівне

Сюрпризи для передплатників

Колектив одного з кращих не лише на Рівненщині, а й в Україні підприємства — відкритого акціонерного товариства «Рокитнівський склозавод» (голова правління — депутат Рівненської обласної ради Григорій Мініч) є постійним спонсором «ГУ», надає заохочувальні призи для передплатників газети. Ось і цьогоріч товариство передає декоративні кухонні набори. Крім того, для ветеранів заводу, пенсіонерів та кращих виробничників керівництво передплатило на 2000 рік 20 примірників «Голосу України».

✔ Одеса

А дітей — на вулицю

Лише цього року органами прокуратури Одеси подано понад два десятки позовів в інтересах неповнолітніх, незаконно позбавлених житла. Загалом тих, кого викинуто на вулицю в результаті продажу квартир дорослими, набагато більше. Це стало в місті однією з найгостріших проблем. Діти, які залишилися без даху на головою, стають бомжами, голодають і хворіють, утягуються в кримінальне середовище. Очевидне одне: всі, хто хоч якось причетний до проблеми, — опікунські ради, владні структури, правоохоронні органи — мають посилити контроль, аби унеможливити жахливі факти «виштовхування» дітей на вулицю.

✔ Черкаси

Козачки живуть довше за козаків

Євдокії Федорівні Вишемірській з села Косарі Кам'янського району виповнилося 109 років. Її односельчанці Мотроні Йосипівні Костенко всього лиш 103. Стільки само літ накувала зозуля і Федорі Демидівні Шульзі з села Дубіївки Черкаського району. В цьому старовинному козацькому селі з населенням більш як 3 тисячі чоловік, 120 жителям близько 90 років.

Усього на Черкащині мешкає 64 довгожителі, яким виповнилося 100 років і більше. З них лише кілька —чоловіки, решта жінки.

Цікаво, що 26 тисяч 925 черкащан розміняли дев'ятий десяток. За кількістю — це ціле місто довгожителів.

✔ Луганськ

Полку «мільйонерів» прибуло

Гасла на кшталт «П'ятирічку за три роки!» давно належать до пережитків минулого. Ударними темпами нині відбувається хіба що спад виробництва. Та все-таки є трудові колективи шахтарів, які мають всі підстави зватися, як і раніше, «гвардією праці». Приклад тому — шахта імені Дзержинського ДХК «Ровенькиантрацит», гірники якої з початку року видали на-гора мільйон тонн вугілля. А річний план вуглевидобутку шахта виконала ще у червні й вже майже півроку видобуває й відвантажує паливо в рахунок 2000 року.

✔ Фотофакт

Перші українські джипи «УАЗ—Краснодон» зійшли з конвеєра Краснодонського заводу «Автоагрегат», що в Луганській області.

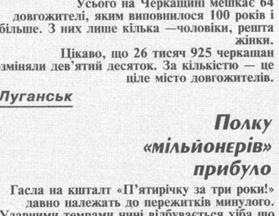

Фото Вадима ЛІСНОГО (ДІНАУ).

Усе можна продати. Не все — купити

Але працювати собі на збиток гастроном не може

Риба шукає де глибше, а покупець — де дешевше. І бігає він то в магазин, то на ринок, аби скупитися, розраховуючи на можливості свого гаманця. А він у співвітчизників значно схуд. Щоправда, не у всіх. Приміром, зайде якийсь шулявський нувориш у столичний гастроном «Центральний» і почне пакуватися делікатесами. А інший візьме пачку вершкового масла за 2,40 грн., покрутить у руках, порахує гривні й зітхне тільки. Масло на шулявському ринку можна за дві двадцять, а то й за дві гривні виторгувати. Сир «Російський» у гастрономі проти базарного також дорожчий майже на дві гривні. І не тільки сир, а й переважна більшість продукції.

А ось ще один покупець. Взявши розфасований плавлений сир, «Українську з перцем», попрямував до каси. А там... після розрахунку з касиром охоронник взяв і перевірив кишені незнайомця, витягнувши з них ще й два сирки в шоколаді. Халепа! Працівникові кіностудії імені О. Довженка довелося довго червоніти в кабінеті директора гастроному «Центральний» Ростислава Андрущака.

За словами директора, міліцію навіть не викликали, а от запобігти таким крадіжкам мусили. Відтепер сирки продаються в упаковці по п'ять штук. Пенсіонери, звісно, скаржаться, що не можуть купувати їх уроздріб. Але працювати собі на збиток гастроном не може. Адже за місяць викрадали з чотири сотні сирків. Дрібні крадіжки, на жаль, стали проблемою магазинів на самообслуговуванні. У «Центральному» — близько 5 тисяч найменувань товару. Виносять часом на 70 гривень. Поки що безуспішно — міліція за цим фактом порушила кримінальну справу. Однак за всіма відвідувачами не устежиш. Тим паче, що на дрібну крадіжку провокує сьогодні багатьох життєвий рівень.

Днями, бідкався Ростислав Андрущак, приходили із перевіркою з Пенсійного фонду. Два дні «копали» пеню, штрафи. Нібито за те, що невчасно перераховано податки до ПФ. Проте бухгалтер відмовилася підписувати акт. Було зроблено бухгалтерські перерахунки, і в нашій звітності все зійшлося.

Півроку тому магазин перейшов на нову форму торгівлі — його комп'ютеризували. Розробка однієї програми коштувала 12 тисяч гривень, чималі гроші виклали за комп'ютери. Однак переваги такої системи торгівлі —незаперечні: Продавці не мають справи з готівкою, вони вибивають лише чеки. З ними покупці йдуть до каси, де оплачують свій товар і отримують видаткову накладну. Бухгалтерія також не має справи з грішми, їх рахують касири, а інкасатори відвозять у банк. Зручно і, головне, надійно.

До речі, в середньому виручка за день становить 45—50 тисяч гривень. Багато це чи мало? Достатньо для того, щоб мати щомісячне позитивне сальдо в кількасот тисяч гривень. Комп'ютер будь-якої миті сповіщає про хід реалізації того чи іншого товару в торговому залі. Контроль, який унеможливлює появу тіньових розрахунків.

Гастроном «Центральний» працює з прибутком за рахунок великого асортименту товару й різних (у тому числі помірних) цін. До речі, торговельна накрутка на оптовий і роздрібний продаж товару відповідно 5—7 і 10—15 відсотків.

Така форма торгівлі розрахована переважно на оптовиків. Однак більшість продукції продають уроздріб. І якість проданого товару гарантують. У гастрономі немає прострочених продуктів або ж підробки.

Віталій КРАСНЮК.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Довгобуд за гривню не бажаєте?

Аукціони

Схоже, що кілометри червоної стрічки, яку за традицією перерізають під час здачі новобудов в експлуатацію, ще довго лежатимуть на складах. Принаймні, до тих щасливих днів, коли у держави з'являться кошти на добудову 60 тисяч довгобудів. Але під впливом природного (сніг, дощ, сонце, вітер) та людського (розкрадання) факторів більшість таких будівель свого світлого майбутнього просто не побачать. Єдине, що від них може залишитися на згадку, — це фундамент. Тож, аби хоч якось зберегти вже вкладені кошти, з 1996 року в Україні за допомоги Міжнародної фінансової корпорації здійснюється проект «Приватизація незавершеного будівництва». Будь-яка фізична чи юридична особа може придбати на аукціоні довгобуд і розпоряджатися ним на власний розсуд. Кошти, виручені за проданий об'єкт, йдуть до бюджету. Окрім того, створюються нові робочі місця та підприємства, які знову-таки дають надходження до бюджету. Приміром, у Харкові на базі колишньої недобудованої макаронної фабрики створено фабрику з розфасування чаю відомої англійської компанії. І такі приклади не поодинокі.

На нещодавньому приватизаційному аукціоні, організованому регіональним відділенням Фонду держмайна України по Київській області, на продаж були виставлені і довгобуди, і об'єкти соціальної сфери та малої приватизації. Інтерес до деяких лотів був неабиякий. Так, клуб, що перебував на балансі одного з КСП, але не увійшов до його статутного фонду, за початкової ціни в 625 гривень продано за 12 тисяч 100 гривень. Перевищення ціни — у 19,4 разу. Проте це ще не рекорд. Організатори планують на наступному аукціоні виставити довгобуд вартістю в ... 1 гривню. Хоча не завжди будівлі оцінюються так дешево. На цьому самому аукціоні не знайшлося охочих купити недобудовані котеджі в Славутичі. Занадто дорого. Приміром, початкова ціна за 2-поверховий 3-кімнатний будинок становила 24 тисячі 605 гривень. Це при тому, що будівля готова лише на 19 відсотків. Тож у майбутньому ціни на такі об'єкти будуть знижені. А отже, з'явиться надія, що кількість довгобудів скоротиться.

Богдан ДОВНИЧ.

Гра на утримання рахунку

Ціни

Інспекція з контролю за цінами Чернівецької області не потребує державних дотацій на своє утримання.

Слід віддати належне начальнику інспекції Василеві Васильовичу Васкану, який не перетворив очолювану ним службу на фіскально-репресивний орган.

— Ринок і регулювання цін — поняття несумісні, а ваша служба, Василю Васильовичу, покликана займатися цією невдячною справою. Чи не вважаєте, що в такий спосіб ви душите вільне підприємництво?

— Наш український ринок ще перебуває на такому етапі, коли державне регулювання цін мусить супроводжувати його. Однак воно має здійснюватися у правовому полі. Та слід зазначити, що ми виконуємо не лише інспекційні функції, а й проводимо постійний ціновий моніторинг у межах області, прогнозуємо цінову ситуацію. І цим допомагаємо владі не випускати її з-під контролю.

— На що конкретно регулюються ціни в області?

— На комунальні послуги, на окремі види медикаментів, дитячих товарів, на деякі послуги транспорту, зв'язку. Стосується це й хлібо-булочних виробів. Крім нас, при відділі економіки облдержадміністрації над цим працює відділ цінового регулювання. Хлібокомбінатам, наприклад, обмежуємо торговельну надбавку на борошно, і вони не мають права самочинно підвищувати ціни на свою продукцію.

— Проте недавно ціни на буковинський хліб таки підскочили.

— На сім копійок. На це були причини — область закупила партію зерна за дещо вищими цінами. Але ситуація невдовзі має вирівнятися — в засіки почало надходити зерно нового врожаю, дешевше за те, яке було придбане до жнив.

Так само було і з цукром. У розпал сезону перероблення фруктів ціни на нього підскочили, бо зріс попит. Ми попередили про це облдержадміністрацію заздалегідь, і вона вжила запобіжних заходів. У результаті спільних дій ціни на цукор різко впали.

Мусили ми втрутитися і в ситуацію, що склалася на ринку нафтопродуктів. На наш погляд, комерційні структури влітку необгрунтовано маніпулювали цінами на пальне, намагалися утримувати їх з вигодою для себе. Тому, прислухавшися до наших висновків, облдержадміністрація прийняла ухвалу, якою відкоригувала ціни на нафтопродукти. Вони тепер, до речі, найнижчі в західноукраїнському регіоні, зокрема на дизпальне. Літр солярки в області коштує не більше гривні.

Вимушений захід діятиме до 1 листопада. Ми пішли на такий крок, щоб не допускати стрибка цін на сільськогосподарські культури, збирання яких триває.

— До речі, що показує ваш моніторинг: ціни на продукти на ринках області мають тенденцію до зростання?

— Порівняно з травнем, коли вони помітно піднялися, намітилося їх зниження. Із 13 основних видів харчових продуктів лише три залишилися на колишньому ціновому рівні. Решта — впала в ціні.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Навчити і виховати освіченого українця — державне завдання

Майже 200 років тому в Харкові розпочав свою благородну місію педагогічний інститут.
На яку сходинку в державі поставлено освіту громадян, як результативно вона взаємодіє із законодавчою базою, залежить те, як ефективно держава може здійснювати свою найважливішу функцію — навчання та виховання освіченого українця.

Завдання освіти в нашій країні трактується дещо довільно, і це не дає змоги однозначно глибоко і фундаментально розв'язувати питання розвитку освіти у цілому в Україні. Я завжди кажу: освіта — не галузь. Освіта — це одна з першочергових функцій держави. Це записано в Конституції України.

Навіть незначні прояви якихось обмежень (скорочення дошкільних або позашкільних виховних закладів, середніх шкіл і вищих навчальних закладів) слід розглядати як загрозу стабільності та національній безпеці держави. Турбота про освіту з боку Президента України, Кабміну не повинна обмежуватися лише соціальним захистом педагогів і вихователів, а бути цілеспрямованою, науково обгрунтованою програмою, розрахованою передусім на щорічне збільшення державного замовлення на підготовку таких фахівців. «Взаєморозуміння» між освітою і державою може створити передумови доступності освітніх послуг і гальмувати вияв небезпечних для якості освіти тенденцій.

Так, ми не поступаємося іншим країнам у підготовці професіоналів, але чогось усе-таки бракує. А тому, що вже давно нехтуємо такими функціями освіти, як виховання громадянина і патріота.

Не можна також приймати освітні закони частинами і недосконалими за суттю. До речі, деякі з них було ратифіковано тоді, коли ще не було незалежної України. Один приклад. У школах не вистачає викладачів чоловіків. Як відомо, закон про освіту дає відстрочку від призову до лав Збройних сил не тільки сільським, а й міським учителям. Проте нова редакція закону про військову службу каже, що ця пільга надається тільки в тому разі, коли вчитель працює на повну ставку (18 годин). Але практично в будь-якій малокомплектній сільській школі ніколи не було повної ставки. Отож, виходить, що майже всіх наших випускників, котрі працюють у сільській школі, цього року буде призвано до лав Збройних сил.

Звертаюся і до наших законодавців: від вашого бачення, вчасного прийняття законів залежить не тільки майбутнє освіти, а й нашої держави. Було б здорово прискорити прийняття законів, яких бракує, зокрема закону про вищу школу, про післядипломну освіту та інших. Сьогодні гострим є питання забезпечення вузів науково-педагогічними кадрами. В його розв'язання може зробити вагомий внесок наш університет, в якому сучасну спеціальну підготовку здійснюють 46 кафедр і більш як 600 викладачів, серед них 25 академіків і членів-кореспондентів, 107 докторів наук, професорів, 287 кандидатів наук, доцентів, у тому числі 19 заслужених працівників народної освіти.

Іван ПРОКОПЕНКО,
ректор Харківського державного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди.

Кабмін ще відповість

За листом читача

Уже впродовж десяти років Володимир Залевський, інвалід першої групи, на громадських засадах домагається справедливості. Не для себе — для таких само знедолених в Україні інвалідів, а отже, малозабезпечених. Оббиваючи пороги високих кабінетів, він пройшов на двох протезах не один десяток кілометрів. Його всюди вислуховують, з його пропозиціями погоджуються, ідеї підтримують. Проте ніхто й не думає втілювати. Аби наполегливість Володимира Цезаревича не сприймалася чиновниками Кабміну як відволікання від державної діяльності, він їм невпинно нагадує про відповідні статті Закону «Про звернення громадян», відповідно до яких Кабінет Міністрів зобов'язаний розглядати звернення громадян і ухвалювати за ними відповідні рішення, а в разі порушення закону нести відповідальність. Але смішно казати про відповідальність, якщо державні мужі забувають про те, що громадянин, котрий звернувся до органів влади, має право не лише отримати відповідь, а й бути присутнім під час розгляду його скарги, пропозиції, заяви. Уявіть, за десятиріччя наполегливого заявителя ніхто жодного разу нікуди не запрошував. Хоча відповіді втішні давали. Мовляв, пропозиції цінні, їх розглядатимуть, враховуватимуть тощо. Втім, хіба тільки із Залевським так вчиняють?

А чого ж домагається безногий киянин?

— Аби для «жирних котів» держава не влаштовувала ще кращого життя, а бідарів не відправляла на помийки і на той світ.

Різкість думок — єдиний камінь, який Залевський та його побратими можуть кинути у державних мужів. Щоправда, каміння це до мети не долітає — надто слабкі руки зубожілих і міцні бюрократичні стіни...

— Я вимагаю змінити принцип державних пенсій, — каже Володимир Цезаревич. — Слід формувати Пенсійний фонд і розподіляти його знизу вгору, а не так, як це робиться. Нині несправедливе пенсійне законодавство призвело до того, що шість категорій пенсіонерів задовольнили свої потреби за рахунок інших, які стали убогі.

На думку Залевського, держава, призначаючи пільгові пенсії, має відшукати додаткові кошти для доплат, а не брати їх із «загального казана», тобто Пенсійного фонду. І сплачувати підвищені пенсії слід тоді, коли малозабезпечені отримуватимуть суми не менші за ті, що визначені межею малозабезпеченості. Аби старі люди не рилися голодними юрбами на міських звалищах.

Роками Залевський переконує можновладців у потребі шороку надавати адресну соціальну допомогу побратимам по нещастю — інвалідам-опорникам I та II груп, котрі не є інвалідами від працекаліцтва чи каліцтва, отриманого від джерела підвищеної небезпеки. Ще він захищає інтереси всіх немічних, на яких не поширюється дія законів про статус ветеранів війни і «чорнобильців». Зокрема, ставить питання руба про компенсацію витрат на бензин, запчастини, ремонт транспорту інвалідів-опорників; створення для їх обслуговування спеціалізованої техслужби; відновлення скасованої соціальної медико-реабілітаційної служби.

Ці та інші пропозиції киянина ігнорують у Кабміні роками.

— Вибачати таке ставлення до себе я не хотів і звернувся до Печерського райсуду з позовом до уряду.

У своїй заяві позивач зазначив, що в січні 1997 року він написав листа до Кабміну. Його пропозиції з проблем соціального захисту пенсіонерів залишилися без відповіді. У серпні 1998-го звернувся до відповідача вдруге. І теж безрезультатно: ні запрошення, ні відповіді.

— А розгляд зазначених мною питань попередив би смерть багатьох громадян, — переконаний Володимир Цезаревич.

Його позов суд не розглядає уже сім місяців. Без руху стільки само часу лежить позовна заява Залевського й у Дніпровському районному суді столиці. Цього разу інвалід оспорює порядок абонплати за телефон, передбачений Постановою Верховної Ради № 291-XIV від 3.12.1998 року (п.7). Вважає дії «Укртелекому» незаконними.

— Доводячи свою правоту, я захищаю інтереси всіх тих малозабезпечених, з якими у вузлах зв'язку чинять несправедливо, — зазначає Залевський.

Добрі наміри. Нехай віддасться вам, Володимире Цезаревичу!

Іван ІЛЛЯШ.

Оголошення

У номер

✔ Київ

Або недопалок в аут, або тютюновий нокаут

А справді, що краще: кидати м'яча у кошика, нарощуючи м'язи, чи все життя викидати на сміття раз по раз з недопалками частину себе? Мінохорони здоров'я стверджує: питання риторичне і закликає саме сьогодні, в Міжнародний день некуріння, раз і назавжди позбутися тютюнової залежності. Для тих, хто вагається, «Голос України» наводить сумну статистику. Палить близько третини дорослого населення світу —1,1 мільярда чоловік. У клубах тютюнового диму щодня закінчується життя 10 тисяч людей — 3,5 мільйона смертей у рік. Щороку від пов'язаних з палінням хвороб гине близько 120 тисяч українців, з них — 85 тисяч чоловіків віком від 39 до 69 років.

За прогнозами, до 2020 року тютюнова «епідемія» випередить СНІД, туберкульоз, стане головною причиною смертей і захворювань, забираючи більш як 10 мільйонів життів щороку.

Може, краще кинути палити, аби не опинитися серед них? Отже, «Голос України» попереджає...

✔ Донецьк

Розморозили електростанцію

Власна міні-електростанція невдовзі з'явиться у ВАТ "Силур" (Харцизький сталедротоканатний завод). Свого часу об'єкт "заморозили", бо не було коштів. Нині будівництво відновлене. Турбогенератор потужністю 7,7 мегавата повністю забезпечуватиме електроенергією металургійне підприємство, якому тепер не страшні раптові відключення, "пікові" розвантаження та інші примхи енергетиків. До речі, із введенням у дію турбогенератора з'явиться можливість забезпечувати сусідній мікрорайон, де живуть сталеканатники, гарячою водою влітку, адже міська тепломережа вважає таку послугу зайвою розкішшю.

✔ Спорт

«Шахтар» уже з «батьком»...

Футбол. Позавчора вдень президент ФК «Шахтар» (Донецьк) Рінат Ахметов оголосив, що уродженця Маріуполя, в минулому центрфорварда «Чорноморця», «Шахтаря», а потім тренера одеситів, національної збірної України, волгоградського «Ротора» Віктора Прокопенка призначено головним тренером донецького клубу.

Лише результати

Першість країни. Перша ліга. Відкладений матч 11-го туру. «Шахтар-2» — «Динамо-2». 2:1. 300. Зубов, 22, Бахарєв, 26 — Венглинський, 3. На 42-й хв. Зубов («Ш») і на 76-й Хацкевич («Д») — не реалізували пенальті. Кубок другої ліги. 1/2 фіналу. Матч-відповідь. «Поділля» (Хмельницький) — «Борисфен» (Бориспіль). 2:4 (основний час — 2:0, додатковий — 0:4). 1 200. Федорко, 52, Журка, 66 — Мельник, 98, Рак, 101, 107, Крохмаль, 118. Перший матч — 0:2. Отже, навесні у фіналі зустрінуться: «Кристал» (Херсон) і «Борисфен».

Мал. Віктора ПОПОВА.

Ніколи не кажи «ні»!

Спонсор «ГУ»

Це гасло серед спеціалістів луганського ТОВ «Прес-експрес» вважається своєрідним професійним кредо, випробуваним часом. Свіжий факт — «Прес-експрес» став лауреатом першого регіонального конкурсу якості. За визнанням на регіональному рівні професійної майстерності колективу поліграфістів стоїть насамперед наполеглива й цілеспрямована праця.

Початок трудової діяльності ТОВ «Прес-експрес» (травень 1997 року) збігся із потребою міста та області у нових і якісних поліграфічних та рекламно-видавничих послугах. «Прес-експрес», повністю виправдовуючи свою назву, із швидкістю експресу посів своє місце на поліграфічному ринку. Чітко визначившись стосовно того, що якість — запорука успіху, на підприємстві взялися за технічне переозброєння. У серпні минулого року став до ладу висококопотужний поліграфічний агрегат, що дозволив випускати найрізноманітніші варіанти газет. Днем «ікс» було 10 серпня минулого року, коли вперше віддрукували газету форматом А-3 «Експресс-клуб» на 32 сторінках. Замовлення на виготовлення якісної газетної продукції не забарилися.

Тепер тут друкуються 10 газет Луганської та Дніпропетровської областей.

Нині трудовий колектив у пошуках новацій, засобів удосконалення виробничого процесу. Майбутнє підприємства, переконана директор ТОВ «Прес-експрес» Яна Журавльова, у зменшенні затрат на випуск поліграфічної продукції.

Павло КУЩ.
Луганська область.
Фото автора.

А дешевим газом розпалимо чергові мрії...

Коментар

Під час недавнього засідання Ради регіонів при Президенті України знову було порушено питання про безперебійне постачання скрапленого газу для побутових потреб населення за встановленою ціною 10 грн. за 50-літровий балон. Які перспективи?

Невиконанність урядової постанови, котра зобов'язує місцеві органи влади реалізувати з 1 травня поточного року балонний газ за такою низькою пільговою ціною, була зрозуміла одразу. Власного газу вітчизняні підприємства виробляють удвічі менше за потребу, а прив'язані за собівартістю ніяк не вписується в бажані «пільгові» рамки. І все-таки благодать продекларовано. А вже потім уточнювали, що скористатися з неї можуть лише ті, хто зареєстрований на підприємствах газопостачання і газифікації за місцем прописки. Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» пообіцяла до кінця поточного року по одному «пільговому» балону на облікову душу. І не більше.

У вересні під час урочистого введення в дію першої черги Яблунівського газопереробного заводу (Полтавська область) сяйнув промінчик надії, що, можливо, все-таки вдасться продавати населенню не по одному, а хоча б по 2—3 балони дешевого скрапленого газу на півроку.

Але трапилася інша «напасть». Як повідомило агентство «Інтерфакс-Україна», росіяни затвердили нові ставки вивізного мита на скраплені гази у розмірі 60 євро за тонну. І це при тому, що на початку осені відпускна ціна за тонну російського скрапленого газу на кордоні з Україною вже сягала 1000 грн. А у структурі вітчизняного ринку цього енергоносія 50% становлять експортні поставки з Росії. А власне істотне (до 20 млрд. кубометрів) збільшення видобутку газу НАК «Нафтогаз України» планує лише на 2005 рік, відповідно до затверджених «Основних напрямів збільшення обсягів видобування і транспортування нафти і газу, а також скорочення їх споживання в Україні». Цікаво, що збільшення споживання з 260 тис. тонн на рік до 800 тис. тонн відбулося миттєво, одразу після введення фіксованої низької ціни. Неважко здогадатися, чим буде стимульоване вже заплановане скорочення споживання.

Людмила МЕНЖУЛІНА.

Виробництво

110-річний довгожитель 1100-річного міста

Трудова біографія ВАТ «Полтавський турбомеханічний завод» бере початок у далекому 1889 році — з невеличкого чавуноливарного заводу. Тоді в його приміщенні стояли вагранка, два ковальські горни, п'ять металорізальних і кілька слюсарних верстатів, двигун потужністю 6 кінських сил. Потім тут виготовляли сільгоспінвентар і верстати для легкої промисловості, запасні частини та агрегати до тракторів. На початку 60-х років зародилося власне виробництво компресорів, а з 1975-го завод став практично монополістом у випуску вузлів і деталей до парових турбін. У наступні два десятиліття освоєння нової номенклатури виробів сягнуло понад 90 найменувань. І, звичайно, все це супроводжувалося перебудовою цехів, запровадженням нових, прогресивних технологій, систем автоматизованого проектування, введення безвідходного виробництва. Очевидь, що саме така стратегія дає можливість підприємству, яке нещодавно відзначило свою 110-ту річницю, успішно виживати в умовах ринку.

По суті, полтавський турбомеханічний — одне з небагатьох у місті підприємств, де є стабільні робота і зарплата, де споруджують житло, утримують школи, дитячі садки, поліклініку. Багато хто, і цілком справедливо, пов'язує успішну роботу турбінного з іменем його почесного голови правління, народного депутата України Леоніда Гусака. До речі, саме напередодні свого свята близько 100 заводчан одержали ордери на нові квартири.

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

Бердичівські традиції започатковано

Як пояснити десь далеко за кордоном зарозумілому іноземцеві, що таке Україна? Достатньо, як пароль, сказати лише два слова — «брати Клички». І одразу у нього на обличчі з'являється радісна посмішка, за мить він згадує наше київське «Динамо», і йому здається, що він уже добре обізнаний з нашою країною.

Безперечно, Віталій і Володимир Клички — зірки. Вперше в історії боксу білі спортсмени показують такі результати. Молодший із братів не так давно став чемпіоном Європи, інтерконтинентальним чемпіоном. Тому не дивно, що на призи саме Володимира Кличка —чемпіона XXVI Олімпійських ігор — відбувся у Бердичеві перший міжнародний турнір з боксу серед юніорів.

Попри всі організаційні труднощі тренерського боксерського клубу «Юпітер», Олегу Сікорському та голові бердичівської федерації Василю Мазуру вдалося подарувати краянам справжнє спортивне свято. Чотири дні поспіль у місцевому Палаці культури проходили напружені бої з участю доброї сотні боксерів з України, Росії та Білорусі. Головним рефері турніру був суддя міжнародної категорії АІБА, досвідчений Геннадій Вайнер.

Двадцять два спортсмени провели фінальні бої в одинадцяти вагових категоріях. Із них радість перемоги відчули: бердичівці Денис Чумак та Юрій Заведія, кияни Роман Прихожай, Юрій Мороз та Іван Смиченко, Євген Кибалюк із Харцизька, броварчанин Артем Ополинський, Іван Яструб та Геворг Саргсян з Івано-Франківська, вінничанин Сергій Шоломицький, Андрій Гринюк із Кременчука.

...Пролунали останні акорди державного гімну, турнір закінчився. І як добре, що цей перший турнір вдався і став початком нової боксерської традиції: у майбутньому нагороджувати переможців власноручно обіцяє Володимир Кличко. До зустрічі через рік у Бердичеві!

Ганна ВАЩЕНКО.

Бердичів—Київ.

Редактор номера Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 236694.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311214.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України